

Sygnatura akt II Ca 1731/19

POSTANOWIENIE

Dnia 29 sierpnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział II Cywilny Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia SO Katarzyna Biernat-Jarek (sprawozdawca)

Sędziowie: SO Magdalena Meroń – Pomarańska

SO Joanna Czernecka

po rozpoznaniu w dniu 29 sierpnia 2019 r. w Krakowie na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku M. F.

z udziałem Skarbu Państwa – Prezydenta Miasta K.

na skutek apelacji wnioskodawcy od postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa – Podgórze w Krakowie z dnia 13 listopada 2018 roku , sygnatura akt DZKW/KR1P/00083718/18

postanawia : uchylić zaskarżone postanowienie, znosząc postępowanie w zakresie postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa – Podgórze w Krakowie z dnia 13 listopada 2018 roku , sygnatura akt DZKW/KR1P/00083718/18 i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Krakowa – Podgórze w Krakowie .

SSO Magdalena Meroń- Pomarańska SSO Katarzyna Biernat- Jarek SSO Joanna Czernecka

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy dla Krakowa – Podgórze w Krakowie w składzie jako Przewodniczący Referendarz Sądu Rejonowego postanowieniem z dnia 13 listopada 2018 roku rozpoznał wniosek M. F. o wykreślenie ostrzeżenia w dziale III księgi wieczystej (...).

Apelację od powyższego postanowienia złożył wnioskodawca zarzucając naruszenie szeregu przepisów postępowania oraz przepisów prawa materialnego , których przytaczanie z uwagi na podjęte rozstrzygnięcie uznać w tym miejscu należy za zbędne.

Postanowieniem z dnia 21 stycznia 2019 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa – Podgórze w Krakowie potraktował wniesioną apelację jako skargę na orzeczenie referendarza i odrzucił ją jako spóźnioną.

We wniesionym zażaleniu wnioskodawca podniósł zarzuty naruszenia prawa procesowego w zakresie nieuprawnionego przyjęcia , że orzeczenie wydane zostało przez referendarza sądowego, podczas gdy z jego treści wynika iż pochodzi ono od Sądu Rejonowego dla Krakowa – Podgórze w K..

W efekcie tak skonstruowanych zarzutów Sąd Okręgowy w Krakowie postanowieniem z dnia 1 kwietnia 2019 roku sygn. akt II Cz 520/19 uchylił zaskarżone postanowienie. W uzasadnieniu Sąd Okręgowy, rozważając pozycję referendarza sądowego w strukturze sprawowania wymiaru sprawiedliwości wskazał, iż skoro komparycja postanowienia wskazuje , że zaskarżone postanowienie wydane zostało przez Sąd Rejonowy to od tak wydanego orzeczenia przysługuje apelacja.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Wniesiona apelacja skutkować musiała uchYLENIEM zaskarżonego postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa – Podgórze w Krakowie wobec stwierdzenia nieważności postępowania określonej w art. 379 § 1 pkt k.p.c. , a wynikający z przyjęcia , że skład Sądu Rejonowego dla Krakowa – Podgórze w Krakowie rozpoznający wniosek M. F. był sprzeczny z prawem albowiem czynności zastrzeżone dla Sądu podjął Referendarz Sądowy w tym Sądzie orzekający.

Wskazać należy, że uzasadnieniu postanowienia w sprawie II Cz 520/19 Sąd Okręgowy przedstawił wywód dotyczący pozycji referendarza w strukturze sądów i jego uprawnienia w zakresie wykonywania czynności sądu , którymi Sąd Okręgowy rozpoznający apelację jest związany i wobec tego przyjmuje je za własne , co czyni zbędnym ich ponowne przytoczenie. Przeprowadzona interpretacja pozycji, charakteru i zakresu uprawnień orzeczniczych referendarza sądowego wynikających z przepisów art. 2 § 2 i 2a p.u.s.p. oraz art. 47¹ k.p.c. i art. 23 ustawy o księgach wieczystych i hipotece doprowadza do stwierdzenia, że referendarz sądowy jest upoważniony do dokonywania czynności sądu w zakresie prowadzenia ksiąg wieczystych, ale sądem nie jest.

Art. 47 § 1 k.p.c. stanowi , że w pierwszej instancji sąd rozpoznaje sprawę w składzie jednego sędziego , chyba , że przepis szczególny stanowi inaczej.

W niniejszej sprawie , idąc tokiem rozumowania przedstawionym w uzasadnieniu przywołanego postanowienia w sprawie II Cz 520/19 czynności zastrzeżone dla Sądu podjął referendarz sądowy, co oznacza że skład sądu był sprzeczny z prawem.

W tym miejscu wskazać należy, że Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 11 stycznia 2019 roku V CSK 523/17 stwierdził, że z art. 379 pkt 4 k.p.c. wynika, że nieważność postępowania zachodzi, jeżeli skład sądu orzekającego był sprzeczny z przepisami prawa albo jeżeli w rozpoznaniu sprawy brał udział sędzia wyłączony z mocy ustawy. Do takiej sytuacji dochodzi wówczas, gdy do wydania wyroku doszło przez skład sądu inny niż ten, który przeprowadził rozprawę bezpośrednio poprzedzającą ogłoszenie wyroku, czy też w składzie sądu brał udział sędzia podlegający wyłączeniu z mocy ustawy, ogłoszenia wyroku dokonał sędzia, który nie brał udziału w jego wydaniu.

Odnosząc się do rozważanej kwestii użycia sformułowania : „Sąd Rejonowy w składzie” odwołał się do stanowiska doktryny , że umieszczenie art. 47¹ k.p.c. w dziale dotyczącym składu sądu doprowadziło do błędnej praktyki wpisywania w komparycji orzeczeń wydawanych przez referendarzy sądowych sformułowania "sąd w składzie referendarza sądowego" lub podobnej treści. W sytuacji, gdy referendarz sądowy wyda orzeczenie w wypadkach wskazanych w ustawie, w którym określi siebie jako sąd, to należy przyjąć, że jest ono dotknięte niedokładnością w zakresie oznaczenia organu, który je wydał. Działanie zgodnie z przyznanym referendarzowi sądowemu uprawnieniem i w jego granicach nie powoduje nieważności postępowania. Konkludując sytuacja, która zaistniała w sprawie nie wypełnia tej podstawy nieważności, jak też żadnej z pozostałych wymienionych w art. 379 k.p.c.

Powyższy wywód Sądu Najwyższego przyjmuje stanowisko odmienne od tego jakie zajął Sąd Okręgowy w składzie rozpoznającym zażalenie od postanowienia Sądu Rejonowego odrzucającego skargę na czynność referendarza sądowego.

Abstrahując od intencji wnoszącego apelację wnioskodawcy wskazać należy, że w zaistniałej sytuacji opowiedzenie się za przytoczonym stanowiskiem Sądu Najwyższego w istocie prowadzić musiałoby do odrzucenia wniesionej apelacji, tym razem z uwagi na jej niedopuszczalność, albowiem od orzeczenia wydanego przez referendarza sądowego zgodnie z art. 398²² § 1 k.p.c. przysługuje skarga , a nie apelacja.

Z tych przyczyn Sąd Okręgowy , wobec przesądzenia o charakterze wniesionego środka i motywów podjętego rozstrzygnięcia , będąc nimi związany uznał, iż referendarz sądowy orzekając jako Sąd Rejonowy wykroczył poza swoje kompetencje i w konsekwencji sprawa została rozpoznana przez Sąd niewłaściwie obsadzony zatem zachodzi nieważność postępowania , o której mowa w art. 379 pkt 4 k.p.c. stosowanego odpowiednio w postępowaniu

nieprocesowym i na podstawie art. 386 § 2 k.p.c. uchylił zaskarżone postanowienie znosząc postępowanie w zakresie skarżonego postanowienia.

SSO Magdalena Meroń- Pomarańska SSO Katarzyna Biernat- Jarek SSO Joanna Czernecka